

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

Братішко Вячеслав

Вячеславович

" 10 " 06 2026 р.

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри
тракторів і автомобілів

Протокол № 11 від " 08 " 06 2026 р.

Завідувач кафедри

Калінін Євген Іванович

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОП «Автомобільний транспорт»

Калінін Євген Іванович

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ВСТУП ДО ФАХУ ТА АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Галузь знань J Транспорт та послуги

Спеціальність J8 Автомобільний транспорт

Освітня програма Автомобільний транспорт

Механіко-технологічний факультет

Розробник: Калінін Євген Іванович, д.т.н., професор, завідувач кафедри тракторів і автомобілів

Київ - 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів освіти цілісного уявлення про майбутню професійну діяльність у сфері автомобільного транспорту, усвідомлення ролі фахівця в суспільстві, а також засвоєння принципів академічної доброчесності як невіддільної складової навчального й професійного середовища. Особлива увага приділяється ознайомленню з основними напрямками фаху, професійною етикою, стандартами поведінки, структурою освітньої програми, вимогами до оформлення письмових робіт, навичками самостійного навчання, дотриманням норм авторського права та запобіганню академічному плагіату. Завданням вивчення дисципліни є забезпечення студентів базовими знаннями про галузь автомобільного транспорту, формування відповідального ставлення до обраного фаху, розвиток розуміння взаємозв'язку між професійною компетентністю та академічною доброчесністю, засвоєння інструментів для пошуку, аналізу та використання інформації, а також формування навичок етичного написання навчальних і наукових текстів. Результатом вивчення дисципліни є здатність здобувачів освіти усвідомлено орієнтуватися в системі професійної підготовки фахівця з автомобільного транспорту, знати вимоги до організації освітнього процесу, принципи академічної доброчесності та правові наслідки їх порушення, дотримуватись норм етичної поведінки під час навчання й дослідницької діяльності, правильно оформлювати письмові роботи та використовувати джерела відповідно до наукових стандартів.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь

Освітній ступінь	Першого (бакалаврського) ОП
Галузь знань	J Транспорт та послуги
Спеціальність	J8 Автомобільний транспорт
Освітня програма	Автомобільний транспорт
Факультет/ННІ	Механіко-технологічний факультет

Характеристика навчальної дисципліни

Вид	Обов'язкова
Загальна кількість годин	120
Кількість кредитів ECTS	4
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-

Форма контролю	Залік
----------------	-------

Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти (повний термін навчання)

	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	30 год.	4 год.
Лабораторні роботи	-	-
Практичні, семінарські заняття	30 год.	6 год.
Самостійна робота	60 год.	110 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	-
Форма контролю	Залік	Залік

Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: Формування у здобувачів освіти цілісного уявлення про майбутню професійну діяльність у сфері автомобільного транспорту, усвідомлення ролі фахівця в суспільстві, а також засвоєння принципів академічної доброчесності як невіддільної складової навчального й професійного середовища. Особлива увага приділяється ознайомленню з основними напрямками фаху, професійною етикою, стандартами поведінки, структурою освітньої програми, вимогами до оформлення письмових робіт, навичками самостійного навчання, дотриманням норм авторського права та запобіганню академічному плагіату

Перелік навчальних дисциплін, які передують вивченню «Вступ до фаху та академічна доброчесність» (за їх наявності)

Набуття компетентностей

ЗК1 — Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК4 — Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК5 — Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6 — Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК8 — Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК10 — Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК11 — Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК13 — Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК14 — Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК15 — Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Програмні результати навчання

РН2 — Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово при обговоренні професійних питань.

РН4 — Відшукувати необхідну інформацію в науково-технічній літературі, базах даних та інших джерелах; аналізувати та оцінювати цю інформацію.

РН8 — Розуміти і застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові та законодавчі акти України, міжнародні нормативні документи, Правила технічної експлуатації автомобільного транспорту України, інструкції та рекомендації з експлуатації, ремонту та обслуговування автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів.

РН25 — Презентувати результати досліджень та професійної діяльності фахівцям і нефахівцям, аргументувати свою позицію.

РН26 — Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Модуль 1. Загальні засади спеціальності та академічна доброчесність												
Тема 1. Професія фахівця з автомобільного транспорту: сучасні вимоги та перспективи	2	-	-	2	4	8	-	-	-	-	2	2
Тема 2. Освітня програма зі спеціальності «Автомобільний транспорт»: структура, цілі та результати навчання	2	-	-	2	4	8	1	-	-	-	4	5
Тема 3. Сфера діяльності інженера автотранспорту: виробництво, експлуатація, сервіс, логістика	2	-	-	2	4	8	-	-	-	-	8	8
Тема 4. Основи професійної етики та корпоративної культури	2	-	-	2	4	8	1	-	-	-	8	9
Тема 5. Академічна доброчесність: поняття, принципи, міжнародний досвід	2	-	-	2	4	8	-	-	-	1	8	9
Тема 6. Види академічної недоброчесності: плагіат, списування, фабрикація, фальсифікація	2	-	-	2	4	8	1	-	-	-	8	9
Тема 7. Правове регулювання академічної доброчесності в Україні	2	-	-	2	4	8	1	-	-	-	8	9
Тема 8. Авторське право у сфері освіти та науки	2	-	-	2	4	8	-	-	-	1	8	9
Разом за модулем 1	16	0	0	16	32	64	4	0	0	2	54	60
Модуль 2. Принципи освітньої діяльності												
Тема 1. Особливості підготовки письмових робіт: оформлення, цитування, посилання	2	-	-	2	4	8	-	-	-	1	8	9
Тема 2. Самоосвіта та академічна відповідальність здобувача вищої освіти	2	-	-	2	4	8	-	-	-	-	8	8
Тема 3. Академічна мобільність та міжнародні освітні можливості	2	-	-	2	4	8	-	-	-	1	8	9
Тема 4. Роль наукових досліджень у підготовці фахівця з автотранспорту	2	-	-	2	4	8	-	-	-	-	8	8

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)						Кількість годин (заочна форма)					
	л	лаб	сем	п	с.р.	усього	л	лаб	сем	п	с.р.	усього
Тема 5. Інформаційна грамотність: пошук, аналіз, критична оцінка джерел	2	-	-	2	4	8	-	-	-	1	8	9
Тема 6. Командна робота, лідерство і професійна комунікація в технічному середовищі	2	-	-	2	4	8	-	-	-	1	8	9
Тема 7. Інтеграція принципів сталого розвитку в професійну діяльність автомобільного інженера	2	-	-	2	4	8	-	-	-	-	8	8
Разом за модулем 2	14	0	0	14	28	56	0	0	0	4	56	60
Курсовий проект (робота)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	30	0	0	30	60	120	4	0	0	6	110	120

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Професія фахівця з автомобільного транспорту: сучасні вимоги та перспективи	2
2	Тема 2. Освітня програма зі спеціальності «Автомобільний транспорт»: структура, цілі та результати навчання	2
3	Тема 3. Сфера діяльності інженера автотранспорту: виробництво, експлуатація, сервіс, логістика	2
4	Тема 4. Основи професійної етики та корпоративної культури	2
5	Тема 5. Академічна доброчесність: поняття, принципи, міжнародний досвід	2
6	Тема 6. Види академічної недоброчесності: плагіат, списування, фабрикація, фальсифікація	2
7	Тема 7. Правове регулювання академічної доброчесності в Україні	2
8	Тема 8. Авторське право у сфері освіти та науки	2
9	Тема 9. Особливості підготовки письмових робіт: оформлення, цитування, посилання	2
10	Тема 10. Самоосвіта та академічна відповідальність здобувача вищої освіти	2
11	Тема 11. Академічна мобільність та міжнародні освітні можливості	2
12	Тема 12. Роль наукових досліджень у підготовці фахівця з автотранспорту	2

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
13	Тема 13. Інформаційна грамотність: пошук, аналіз, критична оцінка джерел	2
14	Тема 14. Командна робота, лідерство і професійна комунікація в технічному середовищі	2
15	Тема 15. Інтеграція принципів сталого розвитку в професійну діяльність автомобільного інженера	2
Всього годин		30

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ознайомлення з освітньою програмою, кафедрою та спеціальністю	2
2	Аналіз професійного стандарту інженера з автомобільного транспорту	2
3	Дослідження кар'єрних можливостей у галузі автотранспорту	2
4	Аналіз ситуацій на етичні дилеми в професійному середовищі	2
5	Розбір прикладів академічного порушення: виявлення порушень та їх наслідки	2
6	Робота з системами перевірки на плагіат: аналіз результатів	2
7	Правильне оформлення списку літератури та посилань за стандартами	2
8	Написання фрагменту академічного тексту з дотриманням доброчесності	2
9	Практика з цитування та парафразування без порушення авторського права	2
10	Оцінювання джерел: як відрізнити наукову та ненадійну інформацію	2
11	Пошук джерел в електронних базах даних (Google Scholar, DOAJ, тощо)	2
12	Розробка індивідуальної освітньої траєкторії: планування навчання	2
13	Робота в команді: виконання спільного проєкту та розподіл обов'язків	2
14	Підготовка та самопрезентація студентського дослідження	2
15	Проведення публічного обговорення прикладів доброчесної практики в освіті	2
Всього годин		30

Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз актуальних вимог до професійних компетентностей інженера автотранспорту	4
2	Ознайомлення з освітнім стандартом спеціальності та індивідуальне планування освітньої траєкторії	4
3	Пошук інформації про основні напрями працевлаштування випускників спеціальності	4
4	Вивчення кодексів етики професійних інженерних спільнот (ASME, FISITA, SAE)	4
5	Ознайомлення з Європейською хартією академічної доброчесності	4
6	Аналіз типових порушень академічної доброчесності та прикладів із дисциплінарної практики	4
7	Вивчення положень Закону України «Про освіту» щодо академічної доброчесності	4
8	Основи захисту інтелектуальної власності у студентських роботах та проєктах	4
9	Практика оформлення бібліографічного опису джерел згідно з вимогами ДСТУ та APA	4
10	Вивчення методів самоменеджменту та планування навчального навантаження	4
11	Ознайомлення з програмами Erasmus+, DAAD, Study Tours to Poland для студентів технічних спеціальностей	4
12	Аналіз тематики студентських наукових конференцій та конкурсів наукових робіт	4
13	Практичне завдання з пошуку наукових статей в Google Scholar за ключовою тематикою	4
14	Вивчення принципів SCRUM, Kanban або іншого методу командної взаємодії	4
15	Ознайомлення з Цілями сталого розвитку ООН у контексті інженерної діяльності	4
Всього годин		60

Методи навчання

Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- Усне або письмове опитування

- Тестування
- Контрольна робота

Методи навчання:

- Проблемне навчання
- Навчання через дослідження
- Лекція
- Командна робота
- Семінар
- Гейміфіковане навчання
- Практичне заняття

Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Модуль 1. Загальні засади спеціальності та академічна доброчесність		
Практична робота. Ознайомлення з освітньою програмою, кафедрою та спеціальністю	ПРН 2, ПРН 4, ПРН 8, ПРН 25, ПРН 26. Знати основні вимоги до професійних компетентностей інженера автотранспорту, нормативно-правові акти, етичні норми та принципи академічної доброчесності. Вміти аналізувати та застосовувати ці знання у професійній діяльності, презентувати результати та ухвалювати етичні рішення.	4
Практична робота. Аналіз професійного стандарту інженера з автомобільного транспорту		4
Практична робота. Дослідження кар'єрних можливостей у галузі автотранспорту		4
Практична робота. Аналіз ситуацій на етичні дилеми в професійному середовищі		4

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Практична робота. Розбір прикладів академічного порушення: виявлення порушень та їх наслідки		4
Практична робота. Робота з системами перевірки на плагіат: аналіз результатів		4
Практична робота. Правильне оформлення списку літератури та посилань за стандартами		4
Практична робота. Написання фрагменту академічного тексту з дотриманням доброчесності		4
Самостійна робота. Аналіз актуальних вимог до професійних компетентностей інженера автотранспорту.		8
Самостійна робота. Ознайомлення з освітнім стандартом спеціальності та індивідуальне планування освітньої траєкторії.		8
Самостійна робота. Пошук інформації про основні напрями працевлаштування випускників спеціальності.		10
Самостійна робота. Вивчення кодексів етики професійних інженерних спільнот (ASME, FISITA, SAE).		8
Самостійна робота. Ознайомлення з Європейською хартією академічної доброчесності.		8
Самостійна робота. Аналіз типових порушень академічної доброчесності та прикладів із дисциплінарної практики.		10

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Самостійна робота. Вивчення положень Закону України «Про освіту» щодо академічної доброчесності.		8
Самостійна робота. Основи захисту інтелектуальної власності у студентських роботах та проєктах.		8
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Принципи освітньої діяльності		
Практична робота. Практика з цитування та парафразування без порушення авторського права	ПРН 2, ПРН 4, ПРН 8, ПРН 25, ПРН 26. Знати основні принципи та нормативи освітньої діяльності, методи планування та організації навчального процесу, а також сучасні підходи до управління навчальним навантаженням та командною взаємодією. Вміти застосовувати ці знання для ефективної роботи та презентації результатів, ухвалювати етичні рішення у освітньому процесі.	4
Практична робота. Оцінювання джерел: як відрізнити наукову та ненадійну інформацію		4
Практична робота. Пошук джерел в електронних базах даних (Google Scholar, DOAJ, тощо)		4
Практична робота. Розробка індивідуальної освітньої траєкторії: планування навчання		4
Практична робота. Робота в команді: виконання спільного проєкту та розподіл обов'язків		4
Практична робота. Підготовка та самопрезентація студентського дослідження		4
Практична робота. Проведення публічного обговорення прикладів доброчесної практики в освіті		4

Тема	Результати навчання	Оціночні бали
Самостійна робота. Практика оформлення бібліографічного опису джерел згідно з вимогами ДСТУ та АРА.		10
Самостійна робота. Вивчення методів самоменеджменту та планування навчального навантаження.		10
Самостійна робота. Ознайомлення з програмами Erasmus+, DAAD, Study Tours to Poland для студентів технічних спеціальностей.		10
Самостійна робота. Аналіз тематики студентських наукових конференцій та конкурсів наукових робіт.		10
Самостійна робота. Практичне завдання з пошуку наукових статей в Google Scholar за ключовою тематикою.		12
Самостійна робота. Вивчення принципів SCRUM, Kanban або іншого методу командної взаємодії.		10
Самостійна робота. Ознайомлення з Цілями сталого розвитку ООН у контексті інженерної діяльності.		10
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота (разом за семестр)		70
Підсумковий екзамен		30
Разом за курс		100

Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/залік)
90-100	відмінно

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамен/залік)
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Практичні, самостійні та модульні роботи необхідно здавати у заплановані терміни. Перескладання модульних робіт допускається за наявності поважних причин у визначені кафедрою строки.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування, використання сторонніх матеріалів і несанкціонованих пристроїв під час виконання контрольних робіт, заліку або екзамену заборонено.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. Пропуски відпрацьовуються згідно з індивідуальним графіком та правилами кафедри.

Навчально-методичне забезпечення

-електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4602>);

Рекомендовані джерела інформації

1. Вступ до фаху. Транспортні технології (автомобільний транспорт) : навчальний посібник / В. В. Біліченко, В. П. Кужель, А. А. Кашканов, С. О. Романюк. – [2-ге вид. перероб. і доп.]. – Вінниця : ВНТУ, 2019. – 121 с.
2. Орисенко О.В., Васильєв О.С., Вірченко В.В., Шаповал М.В. Автомобільний транспорт. Вступ до фаху: навчальний посібник. – Полтава: ПолтНТУ, 2018. – 121 с.; іл.
3. Босняк М.Г. Вантажні автомобільні перевезення: навч. посіб. Київ: Видавничий дім «Слово», 2010. 408 с.
4. Босняк М.Г. Пасажирські автомобільні перевезення: навч. посіб. Київ: Видавничий дім «Слово», 2009. 272 с.
5. Базаров Є. Вступ до фаху. Електронний конспект лекцій для студентів спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» галузі знань 27 «Транспорт» – Тернопіль: ВСП «ТФК ТНТУ», 2024. – 209 с.
6. Carroll J. M. A Handbook for Deterring Plagiarism in Higher Education. – L.: Routledge, 2021. – 256 p.

7. Macfarlane B. *Researching with Integrity: The Ethics of Academic Writing*. – O.: Oxford University Press, 2020. – 284 p.
8. Академічна доброчесність : навч. посіб. / [В. М. Пивоваров (керівник авт. кол.), О. А. Лисенко, Ю, А. Меліхова та ін.] ; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків : Право, 2025. – 240 с.
9. Бондаренко В.В. Академічна доброчесність та академічне письмо. Харків: Вид-во ХНАДУ, 2023. 150 с.